

Про неробу Юрка, маминого сінка (народна казка)

Автор Невідомий

Мамин синок Юрцьо до двадцяти років і стеблинки не перервав. Добре їв, пив, гуляв, ходив по селу, як пава, а батько з ранку до ночі робив та в старому петеці ходив. Юрасика в селі прозивали пестюнкою, цуцликом і як кому прийшло на язик.

Та батькове терпіння увірвалося, і він сказав:

— Досить я робив на тебе, забирайся з хати, дармоїде! Іди робити, як другі людські діти.

Мати плакала, але нічого не помагало. Поклала своєму соколику в торбу солонини, бринзи, меду, білого хліба та й сказала:

— Іди, синочку, та розум май, тяжкого не піднімай, низенько хребтик не згинай, холодочок не минай.

В дорозі мамин синок одно думав: як би то добре жити і нічого не робити?

Ішов він, ішов лісом та й вийшов на зелену поляну, бачить — на пні сидить дід з білою, як молоко, бородою.

— Що ви робите, діду? — запитав Юрцьо гордовито.

— Я, хлопче, ніколи не робив, не буду робити, а все добре жив і буду жити.

— А як би й мені не робити та добре жити?

— Я тобі допоможу. Дам тобі одну вівцю. Коли тобі буде треба грошей, скажеш: "Овечко, потрясися". Вона потрясється, а з-під хвоста посиплються гроші.

Подякував пестюночка і пішов. Зайшов у село, повернув у корчму і попросив їсти-пити. А як треба було платити, сказав: "Овечко, потрясися". Овечка потряслася, і посипались гроші. Корчмар хитро посміхнувся, а коли гість заснув як убитий, підмінив вівцю.

Пестюночка пробудився і погнав овечку додому.

— Ну, як сінку, скільки заробив грошей? — запитав батько.

— Мені не треба робити, я й так добре буду жити. Коли захочу — з цієї овечки гроші будуть падати, — відповів син і сказав — Овечко, потрясися!

Але овечка й хвостом не махнула.

Батько взяв сина, відлупцював добре та й послав знову роботу шукати.

Пішов він до діда і розказав, що трапилось з його овечкою. Тепер дід дав йому маленьку шкатулочку, якій треба сказати: "Шкатулочко, відкрийся!" — із неї посиплються гроші.

Повернув Юрик у корчму, і тут знову так вийшло, як з овечкою. Дома як не просив, щоб шкатулка відкрилася, а грошей чортма. Мати плакала, а батько взяв кочергу, та вигнав із хати пестюночку.

Прийшов він знову до діда й почав жалуватись, нарікати. Дід погладив бороду і

каже:

— Даю тобі оцей маленький барабан. Коли тобі треба буде грошей, скажеш: "До танцю", а як буде доста — скажеш: "Із танцю".

"Тепер я вже не дам обдурити себе корчмареві, наперед гроші підготую", — подумав Юрик.

Вийшов із лісу і весело сказав: "До танцю". В ту хвилину з барабана вийшло десять легінів із ціпами та почали неробу молотити, куди попало. Він верещав, плакав, ледве потім вимовив: "Із танцю" — і легіні пропали, як під землю.

Після цього Юрик проклинав діда всіма святими і чортами.

— Не проклинай! Іди і того шахрая-корчмаря похрести, — почув він знайомий голос діда.

Нероба взяв барабан і пішов у корчму. Наївся, напився, крикнув: — "До танцю!" — і легіні взяли за корчмаря. Корчмар реве, стогне, а Юрик каже:

— Віддай овечку і шкатулку.

— Даю, даю, паночку, лиш не бийте.

— Добре, — весело сказав Юрик і додав: — "Із танцю!" — і легіні зникли.

Віддав корчмар овечку і шкатулку, і мамин синок, наспівуючи, пішов додому. Не встиг переступити поріг, як похвалився:

— Аж тепер я, мамо, буду добре жити і нічого не робити.

— Слава богу, Юрцю, — сказала мати, а батько посміявся над сином.

— Не смійся, бо битий будеш, — пригрозив син, а потім сказав: — Овечко, потрясися!

А овечка й вухами не стриже.

Він розсердився і закричав:

— Шкатулко, відкрийся!

Шкатулка стоїть, як камінь при дорозі.

Батько і сестри почали реготати, а мати сльозами вмивалася.

— Не регочіть, зараз будете плакати, — сказав син і промовив — Із батьком, і з сестрами до танцю.

Увійшло десять легінів та давай періщити. Але не батька, не сестер, а сина і матір.

Хто знає, як довго тривав би цей танець, якби в дверях не з'явився дідусь. Він махнув рукою, і легіні посідали, котрий куди. Дід сказав:

— Нерозумна мати, яка змалку не привчає дітей працювати. Нещасний той синок, що чекає грошей від овечок і шкатулок. Лиш той гроші буде мати, який любить працювати. Як ти кажеш, мати?

— Ой, ой, йой, і я так кажу, дідусю.

— А ти як кажеш, Юро?

— Ох-ох-ох, і я так кажу, дідусю.

Дід потряс бородою і зник, а за ним і легіні, і овечка, і шкатулка. Залишився тільки барабан.

Юра тиждень пролежав, а на другий — узявся за роботу.

Допомагав батькові в господарстві, ходив робити в ліс, пускав по Теремлі бокори.

Чародійний барабан і донині береже чесний, працьовитий Юрко. Я недавно чув, як він закричав: "До танцю", — і бачив, як десять легінів ціпами учили любити працю одного молодого дармоїда.